N°. 2251. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 20 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 September.

't Verdient opmerking, dat Rusland, in de besprokene dépêche van graaf von Nesselrode aan vorst Gortschakoff, slechts [illegible] wijze melding maakt van de voornaamste voorwaarden ter voorbereiding van een vredesverdrag of althans van eenen wapenstilstand, aan dat rijk door de te Weenen vertegenwoordigde mogendheden voorgelegd. Wel gewaagt het uitdrukkelijk van de als voorwaarden gestelde »vernietiging der maritieme établissementen" aan de Zwarte Zee, en van de »beperking van het Russische gezag" in die Zee: wanneer het echter van de evenzoo met ronde woorden als voorwaarden gestelde vrije vaart op den Donau, van de vernietiging van het Russische protektoraat in de Donau-vorstendommen en van de opheffing van datzelfde protektoraat over de Grieken in Turkije gevestigd, te spreken heeft, dan bedient het zich van deze algemeene en eenigzins ontwijkende uitdrukking: »vernietiging van onze vroegere traktaten." 't Is welligt, dat aan den penvoerder van den Czaar [illegible] hare dienst geweigerd heeft, om te konstateeren, dat het daartoe reeds gekomen is, dat men aan Rusland durft voorstellen, al de vruchten van zijne meer dan [illegible] politiek prijs te geven. Wat geworden er toch van al die lang gekweekte droomen van Rusland [illegible] een hersteld Oostersch keizerrijk en zijne [illegible] wereldheerschappij, indien het moet toegeven dat de Donau [illegible] worde, en indien het zijn protektoraat over de Donau-vorstendommen en over de Grieken in Turkije [illegible] maakt? Het laat zich dan ook verklaren, dat het, onwillig om anders dan noodgedrongen zijne heerschzuchtige plannen te laten varen, de gestelde voorwaarden van de hand wijst [illegible] wigtigste van deze [illegible] aanwijst, naauwelijks [illegible] kondiging maakte.

Te minder beweert het die voorwaarden te kunnen onderteekenen, dat het voorwendt dat de Westersche mogendheden [illegible] van die voorwaarden niet zullen laten [illegible] verklaren immers: »zich voor te behouden ze, ten gelegenen tijde, te wijzigen naar gelang der oorlogsgebeurtenissen, zoodat de aanneming dier grondslagen door ons niet zoo voldoende zijn, om ons de zekerheid te verschaffen zelfs de vijandelijkheden te zien eindigen." Aldus zegt de dépêche, welker woorden wij meenden letterlijk te moeten reproduceeren, wijl wij niet ontveinzen, dat de daarin ontwikkelde grond ter weigering van de voorgelegde voorwaarden, ons ten zeerste bevreemd heeft. Of handelt Rusland niet dubbelzinnig met zich van een zoodanig argument ter verklaring van zijn gedrag te bedienen? 't Schijnt ons toe, dat die vraag geen ander dan een toestemmend antwoord toelaat. Immers welke is het door Oostenrijk, namens de te Weenen vertegenwoordigde mogendheden, duidelijk blootgelegd verlangen? Geen ander dan dit: dat ter herstelling van den vrede of ter sluiting van een wapenstilstand, gedurende welken over het herstel van den vrede zal kunnen onderhandeld worden, Rusland zich onderwerpe aan de vier gestelde voorwaarden. Verwerpt het die echter, en wordt derhalve de strijdvoering voortgezet, dan behouden de Zeemogendheden zich voor, later hare eischen ten opzigte van Rusland niet tot de vier gestelde voorwaarden te bepalen, maar die te wijzigen en daaraan zoo vele en zulke [illegible] te voegen, als haar, ten gevolge der oorlogs[illegible], geraden zullen toeschijnen. Deze is de woor[illegible] andere kan de zin zijn van de aangehaalde men[illegible] zij met het oorlogsregt volkomen overeenstemmend, echter [illegible] te betwijfelen: in de dépêche worden zij [illegible] ter regtvaardiging van Ruslands halstarrigheid [illegible] Wester[illegible] geïnterpreteerd. Blijven dan ook de [illegible] stigd, [illegible] mogendheden door de oorlogskans begunstigd [illegible] hebben, [illegible] Rusland het alleen zich-zelven te verwijten [illegible] de wet [illegible] niet in tijds zijne stoute droomen aan [illegible] brengen, [illegible] willen zal hebben [illegible] nog veel zwaardere opofferingen, ten slotte, [illegible] getroosten.

In een volgenden volzin gewaagt daarop de dépêche van Oostenrijks verklaring dat het, door de aanneming der voorgestelde grondslagen door Rusland, het herstel van een hechten en duurzamen vrede gewaarborgd ziet. Dit wordt aan Oostenrijk zeer ten kwade geduid: wij begrijpen echter niet met welk regt. Want wanneer eenmaal een vredesverdrag tusschen de thans oorlogvoerende mogendheden gesloten is, zij het dan ook onder voor Rusland bezwarende voorwaarden, mag dan niet verondersteld worden, dat dit verdrag eerlijk door de belanghebbende partijen zal worden nageleefd? Dat het door de Westersche mogendheden zou geschonden worden, laat zich niet denken. En zoo zij het willen eerbiedigen, door wien zou het dan kunnen worden miskend? Door Rusland alleen, door geene andere mogendheid dan door Rusland. Doch is het te veronderstellen, dat Rusland, nadat eenmaal zijn overmoed zal gekastijd en beteugeld zijn, zich ten tweede male aan een strijd met de mogendheden, waarmede het een verdrag zou hebben aangegaan, zou willen wagen? 't Is niet te verwachten, tenzij Rusland met volkomen blindheid geslagen worde. Doch dan is het ook niet te verwachten, dat een vrede, op de voorgestelde grondslagen gesloten, niet hecht en duurzaam zou geweest zijn; en zoo mogt het dan ook niet aan Oostenrijk euvel worden geduid, dat het den vrede, welken het hersteld wenschte, als hecht en duurzaam gewaarborgd achtte. In elk geval, werd het beoogde vredesverdrag verbroken — dit kon alleen van Ruslands kant geschieden. En daarom is de vraag geoorloofd, of Rusland, in de dépêche van graaf van Nesselrode te kennen wilde geven, dat een verdrag, dat vernederende bepalingen inhield, door hem niet zou worden geëerbiedigd?

En thans nog een enkel woord, naar aanleiding van de konkluzie, waarin de dépêche eindelijk Ruslands besluit formuleert. Zij luidt aldus:

»Daar de overgroote opoffering, [illegible] bereid waren [illegible] te doen voor de bijzondere belangen van Oostenrijk en Duitschland, van den kant van Oostenrijk zonder eenige vergelding moet blijven, en daar deze Staat, in plaats van daarin een middel te zien om met eere gestand te doen aan de verpligtingen, welke hij tot dus verre had op zich genomen, gemeend heeft integendeel door nieuwe, naauwere en nog meer omvattende verbindtenissen zich te moeten aansluiten bij de Westersche mogendheden, onze vijanden — betreuren wij het innig aan zijne laatste mededeelingen geen gevolg te kunnen geven. Wij gelooven op ons tegenwoordig standpunt, te hebben volgemeten de maat van koncessiën, die bestaanbaar zijn met onze eer, en aangezien onze opregt vredelievende bedoelingen geen ingang hebben gevonden, blijft ons niet over dan volharden in den weg onzer tegenstanders zelven te volgen, dat is, om even als zij doen, aan de wisselvalligheden van den oorlog de verdere zorg over te laten om de bepaalde grondslagen der onderhandelingen vast te stellen."

Na al hetgeen wij hebben in het midden gebragt, kan er geene onzekerheid meer zijn betreffende de waarde der beschouwingen, waarop, in dezen volzin, het besluit van Rusland berust. »De overgroote opoffering," welke Rusland bereid was aan Oostenrijk en Duitschland te doen, bestond, gelijk wij zagen, alleen in het verlaten der Donau-Vorstendommen, uit welke de Russische legers zich in elk geval moesten verwijderen. En tot prijs voor die opoffering eischte Rusland, dat Oostenrijk, *om* van zooveel meer te zwijgen! — ontrouw zou worden aan plegtig gesloten verdragen! Wat de dépêche dan ook zegge — koncessien heeft Rusland geene enkele gedaan, en van vredelievende bedoelingen heeft het geen enkel blijk gegeven. 't Is met ongehoorde eischen opgetreden; ter verwezenlijking van zijne heerschzuchtige plannen heeft het een deel van Europa in vuur en vlam gezet; aan die lang gekoesterde plannen blijft het nog vasthouden, in de hoop dat de krijgskans eindigen zal met in zijn voordeel zich te keeren: Ziedaar die politiek, zij kan beoordeeld worden en is geoordeeld, van het oogenblik af dat men haar heeft aangeduid.

't Is opmerkelijk, hoe tegenwoordig de anti-papistische bladen en tijdschriften er op uit zijn den *Tijd* voor te stellen als schier wegkrimpende van schrik en angst, zelfs wegens gebeurtenissen, die voor hem, wij zeggen niet van ondergeschikt, maar van bijna geen belang ter wereld zijn. Zoo was het laatst nog *Constanter* die, in de *Morgenster*, zijn lezers kwam vertellen, dat de vestiging N. B. der zoogenaamde *Evangelische maatschappij* ons het hoofd had doen verliezen, en zoo is het weer heden onze oude kennis, de radikale *Evangelische Kerkbode* — ook al een Evangelische! — die de menschen zou willen doen gelooven, dat het jongste besluit van de algemeene vergadering der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, den *Tijd* »ontzaggelijk in zijn wiek geschoten heeft." Er is ons, wij behoeven het naauwelijks te zeggen, weinig aan gelegen, of van dien kant onze verslagenheid en ons naderend uiteinde verkondigd worden: ter geruststelling der belangstellende anti-papistische ijveraars, willen wij hun echter wel de verzekering geven, dat wij, ondanks hunne verklaringen, volmaakt welvarende en ons niet te veel laten gelegen zijn aan hunne talloze Maatschappijen, en aan wat dezen links en regts, vaak tegen elkander in, dekreteeren.

Den *Kerkbode* die zich, de Hemel weet met welk regt, de *Evangelische* heet, genoemd hebbende, zoo lust het ons eens even in 't voorbijgaan notitie te nemen van wat hij schrijft ter gelegenheid van het jongste besluit der *Nuts-maatschappij*. Bedriegen wij ons niet, dan zijn zijne woorden als die van het *enfant terrible* van het protestantsch rationalismus, dat in de *Nuts-maatschappij* ten troon zit, in enkele opzigten zeer leerzaam. Hij zegt namelijk het volgende van het bedoelde besluit:

»Men kan begrijpen, dat *De Nederlander*, die onder »beginselen van het Christendom" niet anders dan den Heidelberger Katechismus kent, en dat *De Tijd*, die onder »godsvrucht" slechts den rozenkrans en den kruisweg verstaat, ontzaggelijk in hun' wiek geschoten zijn, [illegible] dat de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, die in Nederland ontelbare en [illegible] achtenswaardige leden heeft, volgens zoodanige (?!) *Christelijke beginselen* haar doel vervolgt, dat zelfs de leden [illegible] niet-Christenen volstrekt geene zwarigheid vinden om, overeenkomstig diezelfde (??) beginselen, aan het doel der Maatschappij, de bevordering van godsvrucht en goede zeden, de hand te leenen.

»Zoo weinig eer het *Den Nederlander c. s.* en *Den Tijd c. s.* doet, dat zij van *Christelijke beginselen ter bevordering van godsvrucht en goede zeden* nog zoo erbarmelijke begrippen hebben, zooveel eer doet het de Maatschappij aan, dat zij zich boven het uilengekras heeft weten te verheffen, zooveel eer doet het den Israëlieten en overige niet-Christenen aan, dat zij zich niet door de *onschuldige uitdrukking: »volgens de beginselen van het Christendom*" van eene onderneming laten terughouden, die, aan de verzedelijking der lagere volksklasse gewijd, reeds zoo vele en voortreffelijke vruchten van haar werken aan de wereld getoond heeft. Dat de Maatschappij aan de gedachte woorden zegge: [aan de »onschuldige uitdrukking: volgens de beginselen van het Christendom"] geene andere beteekenis hecht, *dan die met de godsdienstige overtuiging van alle weldenkenden in het beschaafd Europa bestaanbaar is*, hebben hare werken gedurende een halve eeuw duidelijk genoeg bewezen. Wij twijfelen niet [illegible] jongste stap zal ter bereiking van [illegible] nog in de toekomst veel bijdragen."

't Kan, natuurlijk, niet in ons opkomen, ons met den *Kerkbode* in eene diskussie te begeven over hetgeen wij verstaan onder *christelijke beginselen ter bevordering van godsvrucht en goede zeden*; wij meenen dat de *Kerkbode* daar geen aanspraak op heeft. Alleen stippen wij aan 1°. dat men, volgens hem, de formule: »de beginselen van het Christendom," slechts als »eene onschuldige uitdrukking" te beschouwen heeft, waaraan Israëlieten en niet-Christenen zich geenszins behoeven te ergeren, en 2°. dat »de Maatschappij aan de gedachte woorden [: beginselen van het Christendom] geene andere beteekenis hecht, dan die met de godsdienstige overtuiging van alle weldenkenden in het beschaafde Europa bestaanbaar is." Herinnert men zich nu welke klasse van lieden aangeduidt wordt door radikale woordvoerders, gelijk de *Kerkbode* en konsorten, als die der »weldenkenden in het beschaafde Europa," en brengt men zich daarbij te binnen, wat die zoogenaamde weldenkenden van het Christendom denken, dan weet men [illegible] naastenbij welke waarde door de *Nutsmaatschappij* aan de beginselen van het Christendom in onze dagen gehecht

wordt. Maar dan weet men ook te gelijkertijd, dat de genoemde Maatschappij van nu af als vijandig aan het Christendom mag beschouwd worden, en dat hare werkdadigheid, bepaaldelijk op den bodem van het Protestantismus, van veelbeteekenenden invloed kan zijn.

De ook hier te lande niet onbekende aventurier Napoleon Roussel, de fameuze scherpschieter, die zeven pijlen te gelijk afschiet naar het hart van Rome, zonder dat er één enkele raakt, heeft dezer dagen eene nieuwe proeve afgelegd van zijne bekwaamheid door het uitgeven van een lijvig werk, waarin hij de katholieke en protestantsche natien tegenover elkander heeft gezet, om de voortreffelijkheid der laatste boven de eerste te doen uitkomen ten aanzien van stoffelijk welzijn, verlichting en zedelijkheid.

Het *Journal des Débats*, een blad dat zich nog in de versleten volteriaansche rigting beweegt en doorgaans een protestantschen geur van zich geeft, kondigt Roussels boek aan, doch heeft den moed niet het ook maar zijdelings een blik van goedkeuring of lofbetuiging toe te werpen. De geestige steller der aankondiging merkt op, dat Roussel niets anders geleverd heeft dan eene zoutelooze opeenstapeling van de vuilste plaatsen, gescheurd uit allerlei vuile libellen en pamfletten en onbandig doorvlochten met een reeks verdachte cijfers zonder eenig krediet. Roussel heeft er zich volstrekt niet over bekommerd of zijne Protestanten den palm der zedelijkheid en der verlichting wegdragen, maar heeft alleen gelet op den staat hunner beurzen. Hij heeft niet den bijbel — gelijk onze Protestanten nog altijd voorgeven — maar het *geld* tot den eenigen maatstaf ter beoordeeling gemaakt. Waar veel goud blinkt, langs wat weg en tot wat prijs ook verkregen, »daar is, volgens Roussel, het zuivere Christendom."

We hebben het boek van Roussel niet gelezen en zullen het ook wel niet lezen; doch we dachten dat het niet kwaad zou zijn onze lezers bij voorraad opmerkzaam te maken op de nieuwe bron van logen en lastertaal, waaruit onze veelsoortige protestantsche bladen weldra weder overvloedig zullen kunnen putten. Reeds heeft men vol verlangen naar de verschijning van Roussel's boek uitgezien en een zoogenaamd recenseerend maandschrift gaf dezer dagen zijne lezers te verstaan, dat het een werk zou wezen als een stormramij om Rome totaal en voor goed te verpletteren.

Intusschen levert het geschrift van Roussel weder eene kennige bijdrage op voor de kennis van den tegenwoordigen toestand van het Protestantismus, 't welk na alle geloof, door middel zoowel der zuivere als onzuivere Evangelieprediking, van lieverlede verspild te hebben, thans tot een groote geldmarkt is omgeschapen, en zijne geïmproviseerde apostelen allerwege uitzendt, om de verbaasde wereld te verkondigen, dat het *geld* voortaan niet alleen de ziel is van de negotie, maar ook en wel in de eerste plaats van de godsdienst, bijgenaamd de christelijk-protestantsche. Niemand heeft dit ruwer en onbeschaamder uitgesproken dan Napoleon Roussel.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben, ingevolge het schrijven van den minister van Binnenlandsche Zaken, inhoudende eenige voorschriften betreffende de uitvoering der Armenwet, de gemeenteraden opmerkzaam gemaakt, dat in de gemeenten, waar subsidiën aan instellingen van liefdadigheid verleend worden, een met redenen omkleed besluit van den Gemeenteraad vereischt wordt, waaruit blijkt dat *de volstrekte noodzakelijkheid* van de subsidie is bewezen en dat, naar het oordeel van den Gemeenteraad, *op eene billijke wijze*, ten behoeve van het betrokken bestuur, is bijgedragen door hen, van wie, overeenkomstig den aard der instelling, in den regel bijdragen kunnen worden verwacht. Uit dat besluit moet tevens blijken, dat het bestuur der te subsidieeren instelling, overeenkomstig haren aard en hare bestemming, aan zijne verpligtingen naar vermogen voldoet.

Naar aanleiding van dit schrijven, maakt de *Grondwet* de volgende juiste aanmerkingen:

»Wij gelooven dat de inachtneming van dit voorschrift voor de Gemeenteraden niet zonder bezwaar en de beoordeeling hoogst moeielijk is, of het gesubsidieerd bestuur handelt overeenkomstig den aard en het doel der instelling; of het zijne zorgen uitstrekt tot de armen, voor wier ondersteuning het bestemd is en zich daaraan onder geenerlei voorwendsel onttrekt, en dat de bijdragen en kollekten in evenredigheid staan tot het vermogen dergenen, die zedelijk verpligt worden geacht daartoe bij te dragen.

»Bij meerderheid van stemmen moeten nu door de Gemeenteraden dergelijke gewigtige punten worden beslist naar een hoogst onzekeren maatstaf, namelijk naar de zedelijke overtuiging van ieder raadslid; maar welligt voorafgegaan door allerhatelijkste beschouwingen of vergelijkingen betreffende de kerkelijke liefdadigheid der verschillende godsdienstige gezindheden, [illegible] moeijelijk bekend kan geraken een uitstekend middel, om religiehaat op te wekken en te bevorderen."

Wij meenen te weten dat de *Moniteur* niet zal dralen de ontknooping der ministerieele krisis bekend te maken.

Tegenover de pietaanneming, door die Staatsmannen, welke door de kroon zijn opgeroepen ter vervulling van den last om een nieuwe administratie zamen te stellen, zouden de tegenwoordige leden van het kabinet er in toestemmen hunne demissie in te trekken en het oogenblik verhaasten om aan de volksvertegenwoordiging onvermijdelijk beschouwde verklaringen te geven.

Dienvolgens zullen de Kamers tegen half Oktober, waarschijnlijk vóór den 17 worden bijeengeroepen.

(*Indépendance.*)

Met hoevele moeijelijkheden de kapiteins van koopvaardijschepen in Australie te strijden hebben, kan blijken uit het berigt, dat in Febr. jl. van het schip *Dorothea*, kapt. v. d. Kolf, al de matrozen, benevens de zeilenmaker en bootsman weggeloopen zijn, zoodat de kapitein genoodzaakt was twee matrozen aan te nemen om het schip naar Batavia te brengen, ieder tegen £ 45, welke reis juist in eene maand volbragt was. In plaats van met 18 man, waarmede het schip uit het vaderland vertrokken was, moest die reis met 10 man gedaan worden. Van het schip *Cornelia*, kapt. Visser, waren nog meer personen weggeloopen, zoodat de kapt. haast niet wist, hoe hij de reis zoude vervolgen. (*H.*)

Z. M. heeft 1°. benoemd tot ridders der orde van den Ned. Leeuw Jhr. C. M. Storm van 's Gravesande, G. A. F. Quarin Willemier en J. H. van den Broek; 2°. vergunning verleend aan de volgende heeren tot het aannemen van de onderscheidingsteekenen der Koninklijke Christus-orde, hun door Z. M. den Koning-regent van Portugal geschonken: aan Mr. L. N. graaf van Randwijck, grootkruis; Jhr. Mr. F. L. W. de Kock en Jhr. Mr. H. M. C. Clifford, kommandeurs; en J. Nolet de Brauwere van Steeland, te Brussel, ridderkruis; alsmede nog aan Jhr. Mr. H. M. C. Clifford, Hoogstd. hoofmaarschalk, tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van komm. 1e kl. van de orde van de Waakzaamheid of den Witten Valk, hem door Z. K. H. den Groot-hertog van Saksen-Weimar-Eisenach geschonken; 3°. o. a. pensioen verleend: aan Mr. L. de Witte van Citters, voorz. van den Hoogen Raad van Adel, *f* 1528; A. F. Hartsinck, kontr. der dir. bel. in- en uitg. regten en acc. te Amsterdam, *f* 1428; L. P. Broex, ontv. der dir. bel. in- en uitg. regten en acc. te Gramsbergen, *f* 1312; J. Koet; adj.-komm. bij het dep. van Kol., *f* 920; 4°. benoemd bij de kon. akademie te Delft: tot leeraar in de wiskunde R. van Goens, en tot leeraar in de scheikunde E. Mulder; 5°. eervol ontslagen G. Thin van Keulen als burg. en sekr. der gem. Diepenheim; en als burgem. dier gemeente benoemd Jhr. Mr. G. J. C. Schimmelpenninck.

Bij den Minister van Financiën is ontvangen een bankbiljet van *f* 25, door een onbekende, onder het postmerk Middelburg van den 15 dezer, ten behoeve van 's rijks schatkist ingezonden.

'S GRAVENHAGE, 18 Sept. Z. M. de Koning heeft heden ten 10 ure in een bijzonder gehoor aan HD. paleis ontvangen, de nieuw gekozene leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, tot het afleggen van de gevorderde eeden.

Z. Exc. de minister van Binnenlandsche Zaken was bij die plegtigheid tegenwoordig.

SCHEVENINGEN, 17 Sept. Heden is alhier aangekomen de eerste pink, ter steurharingvisscherij uitgezeild, medebrengende 14,000 stuks, dat vrij gunstig is. Deze pink is van den reeder A. Pronk. (*H.*)

LEGERPLAATS BIJ ZEYST, 17 Sept. Heden is de legerplaats weder zeer druk bezocht, jammer dat de passage vóór de cantines, door den regen, in zeer slechten staat verkeert.

Na de gewone godsdienstoefening heeft de groote parade plaats gehad; bij de parade was de Erfgroothertog van Saksen-Weimar-Eisenach met een Pruissischen generaal in een rijtuig gezeten. Ook waren daarbij tegenwoordig een adjudant van den Koning der Belgen, benevens een kapitein van de guides. Na afloop der wapenschouwing werd statig gedefileerd. Alleen de 12 bataljons infanterie waren aanwezig. (*H.*)

VLISSINGEN, 16 Sept. Z. E. de luit.-generaal Steenbergen, inspekteur der artillerie, bevindt zich sedert twee dagen in deze vesting en neemt alles wat de artillerie en magazijnen van dat wapen betreft, in oogenschouw. De voorloopige werkzaamheden voor het schiethen van de groote zeesluis aan de westerhaven zijn met kracht aangevangen, en verschaffen aan eene menigte werklieden arbeid en brood. (*Amst. Cour.*)

BATAVIA, 22 Julij. Bij publicatie van 8 dezer heeft de Gouverneur-generaal in rade bepaald, dat het aan alle vaartuigen, hetzij die al dan niet in Nederlandsch-Indie te huis behooren, is toegestaan om goederen van Menado en Kema naar eene der andere Nederlandsche bezittingen, waar zij wettelijk kunnen toegelaten worden, over te brengen, of van die bezittingen naar Menado en Kema uit te voeren.

— Naar wij vernemen zal Z. Exc. de Gouverneur-generaal HD. voorgenomen reis naar Bantam en de westkust van Sumatra op den 24sten dezer aanvaarden, zich over land naar Serang begeven en na eenige dagen in de rezidentie Bantam doorgebragt en haar doorreisd te hebben, te Anjer op Zr. Ms. stoomschip Batavia inschepen, om de reis naar genoemde kust voort te zetten. Z. Exc. zal op dien togt vergezeld worden door HD. adjudanten, den chef over de geneeskundige dienst en den kapitein van het 1ste bat. infanterie J. C. J. Smits.

— Aanvangende met 1°. Mei 1854, heeft de Nederl.-Indische stoomboot-maatschappij zich voor vier jaren verbonden, om eenmaal 's maands met eene harer stoomschepen, de mailpakketdienst tusschen Batavia en Singapore te verrigten. De eerste in iedere maand vertrekkende mail is haar verzekerd. Zij is echter ook verpligt, wanneer het gouvernement dit verkiest, een tweede maal in de maand gelijke dienst te verrigten.

— In het jaar 1849 werd door het militair-departement het voorstel gedaan, om op het eiland Onrust, alwaar even als op de nabijgelegene eilanden, gebrek bestaat aan drinkwater, eene artesischen put te boren, ten einde dat eiland te voorzien van zuiver drinkwater, dat thans met groote kosten van Batavia moest worden aangevoerd. In November van dat jaar, werd dat voorstel door de regering aangenomen. De uitvoering werd opgedragen aan den eerst aanwezenden ingenieur te Batavia. Het werk dat aanvankelijk, wegens gebrek aan deskundig personeel geen voortgang had kunnen hebben, is thans volbragt onder de leiding van den majoor der genie van Kriegenpendorff. Het water was nog met grondwater vermengd, doch was later reeds helderder, en bijna reuk- en smakeloos bevonden.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

WEENEN, 19 Sept. Eene bijzondere depêche, heden nacht ontvangen, meldt, dat de vereenigde vloten Odessa beschieten. Bij het afzenden van het berigt stond Odessa op drie punten in brand. De bijzonderheden ontbreken.

PARIJS, 19 Sept. De Keizer is naar Bordeaux vertrokken om de Keizerin af te halen.

Het stoomschip *Newton* is de Gironde binnengekomen met de ex-regentes van Spanje aan boord.

Berigten uit Konstantinopel spreken het berigt van de vredebreuk tusschen Turkije en Perzie tegen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 September. In partikuliere berigten uit Konstantinopel van den 5 September wordt gemeld, dat den 2den alle troepen te Varna reeds waren ingescheept en alles in de volmaaktste orde was toegegaan. De opperbevelhebber was naar Baltchik vertrokken om zich aan boord van het schip *la Ville de Paris* te begeven.

— Men verhaalde dat, door de Russen verschansingen waren opgeworpen op de plaats waar de landing zou beproefd worden, doch men was van oordeel dat het kanon der vloten die werken spoedig zou weten omver te werpen. Niet voor den 10 of 12 verwachtte men te Konstantinopel eenige tijdingen omtrent de expeditie.

De expeditie bestaat uit ongeveer 95 stoomschepen en 300 zeilvaartuigen, waarop zijn ingescheept 65,000 man, 3500 paarden, 150 artilleriekanonnen en 80 veldstukken. Voorts volgt eene verbazende menigte transportschepen van allerlei aard de vloot.

Algemeen is men overtuigd dat de magt der Russen in de Krim niet zoo aanzienelijk is als men heeft opgegeven. Het leger moet niet meer dan 35,000 man tellen. 't Is echter zeer waarschijnlijk dat men zich vergist in deze opgave en Rusland wel zorg zal gedragen hebben om een sterker magt tegen over die der geallieerden te stellen.

— Men wil nog altijd dat er ook in de Donau vorstendommen tegelijktijdig met de expeditie naar de Krim operatien zullen plaats hebben tegen Bessarabie, en zelfs moet er plan zijn om op nieuw Odessa te bespringen.

— De overwinning door Schamyl behaald, moet zeer belangrijk zijn. Met zestien duizend soldaten is hij van zijne bergen in de vlakte neergedaald, waar hij meer dan twee honderd dorpen heeft verbrand. Op de tijding van den inval der Circassiers zijn de Russen met overhaasting terug getrokken.

— Te Konstantinopel is eene afkondiging geschied van een Hatticheriff tegen de omkoopbaarheid, [illegible] eene betere uitvoering wordt bevolen van het [illegible], onder het toezigt van een bijzonderen raad, zamengesteld uit vijf Musulmannen, vier Schismatische Armenische Grieken, drie Katholieken en een Jood.

— De *Moniteur* meldt dat de Russen zich, toen zij Ibraïla verlieten, aan plundering hebben overgegeven.

— Te Bukarest kwamen op 3 dezer 12,000 Oostenrijkers aan, waarna over de Oostenrijkers, Wallachijers en Turken eene algemeene revue werd gehouden.

— Bij een koninklijk dekreet worden alle leerstoelen van universiteiten, enz., vakant verklaard, die na den 28 Aug. 1850 vervuld werden.

— De *Epoca* zegt, dat Maria Christina zich met hare familie in Zwitserland zal gaan vestigen.

— Den 10den dezer, des namiddags ten 2 ure, is te Madrid den sterken schok eener aardbeving gevoeld.

— Volgens berigten uit Athene heeft de cholera onder de bezettingtroepen in den Piraeus genoegzaam opgehouden. Men spreekt van eene demonstratie van [illegible]

hoegden, welke den 15 September tegen Koning Otto zou hebben plaats gehad.

— Uit de Spaansche tijdingen blijkt dat de cholera te Barcelona en Sevillio afneemt, doch steeds toeneemt te Micente en te Cadix. Uit vele provincien wordt gevraagd om de verkiezingen te verschuiven, wijl onder den angst voor de ziekte, er weinig opgewektheid bestaat voor het behandelen van staatkundige aangelegenheden.

Het oproer te Aranjuez blijkt thans van weinig beteekenis te zijn geweest, het had noch een carlistische noch een republikeinsche kleur, en werd alleen veroorzaakt door een hand vol ontevredenen, zonder eenigen invloed.

Er zijn wederom te Madrid geruchten nopens eene ministerieele wijziging in omloop. Men beweert, dat Santa Cruz, Collado en Salazar uit het ministerie zullen treden, om vervangen te worden door de heeren Modoz, Campuzano en Comba. Met zekerheid is daaromtrent echter niets bekend.

— Generaal Dulce heeft een aanval van de heerschende ziekte gehad, doch is thans aan de beterhand.

— Omtrent het woeden der cholera te Messina, leest men in den *Constitutionnel*:

»Nadat, er sedert eene maand enkele gevallen van cholera in de stad voorgekomen waren, die zooveel mogelijk ontveinsd of ontkend werden, brak de ziekte den 22sten Augustus met geweld uit. Twee dagen later waren er reeds meer dan 100 personen aan gestorven; en dit cijfer is aldra tot drie, vier en vijf honderd in één dag geklommen; den 29sten Augustus, na een onweder, ging het 1000 te boven; en sedert is het gebleven op vijf tot zes honderd dagelijks. Gedachtig aan het jaar 1837, toen de cholera Palermo en Catania geteisterd maar Messina verschoond had, was de bevolking dezer laatstgenoemde stad bij het naderen der plaag geheel onbezorgd en zorgeloos; doch tot een ander uiterste overslaande, zoodra de ziekte onmiskenbaar onder haar heerschte, vlugtte zij grootendeels uit de stad en verspreidde zich in de omstreek op het platteland. Er zijn niet meer dan 25,000 inwoners te Messina gebleven, en het aantal sterfgevallen gaat een vierde van dat cijfer reeds te boven. Inzonderheid zijn de in de stad gevestigde vreemdelingen door de epidemie getroffen.

»Nuttelooze quarantaine-maatregelen, waardoor Messina van de gansche wereld afgesneden werd en nog afgezonderd wordt gehouden; de vrees dat men de bevolking te zeer zou beangstigen door voorzorg-maatregelen en aanstalten voor het geval dat de ziekte uitbrak; de hoop die niettegenstaande het heerschen der cholera te Napels en Palermo zoolang mogelijk te Messina gekoesterd werd, dat deze stad ook ditmaal zou verschoond worden, — dit een en ander heeft met de hevigheid der epidemie bewerkt dat reeds dadelijk verslagenheid, verwarring, gebrek aan al het noodige en radeloosheid in de stad heerschten. Geneeskundigen, artsenijen, levensmiddelen, meel, enz., alles ontbrak. De daaruit voortgekomen ellende laat zich niet beschrijven. Het vermoorden van gewaande giftmengers, het onbegraven blijven der gestorvenen, het verbranden van lijken bij nacht, zijn trekken van het akeligst tafereel hetwelk van den toestand der stad wordt opgehangen.

»De bevolking der naaste omstreek heeft Messina als onder den banvloek gelegd, door de ongelukkigen, die nog de stad wilden verlaten, met geweld weder derwaarts te drijven. Deze afbreking van het verkeer met het platteland heeft ten gevolge dat met de cholera hongersnood in de stad heerscht.»

ENGELAND.

LONDEN, 18 Sept. De *London Gazette* meldt dat de heer Murray, oud-konsul-generaal van Engeland in Egypte, thans minister plenipotentaris te Bern, in die zelfde betrekking is overgeplaatst bij het hof van Perzië. Wegens de uitstekende verdiensten van gezegden diplomaat, koestert men de hoop, dat hij een tegenwigt zal wezen voor de kuiperijen, door Rusland steeds in Perzië bewerkstelligd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 18 Sept. De graaf von Arnim heeft een lange konferentie gehad met den minister van buitenl. zaken, waarbij tegenwoordig was de heer de Bourgueney. Men veronderstelt dat de zamenkomst in verband staat met de pogingen van Pruissen om Frankrijk over te halen tot eene vredelievende schikking, pogingen waarin de Bourgueney tot nu toe te Parijs slecht geslaagd is. De heer [illegible], die in de volmaakste overeenstemming handelt met zijn collega van Engeland, heeft zich gehaast terstond na den afloop der konferentie, hem van het [illegible] kennis te geven.

BELGIË.

BRUSSEL, 18 Sept. De Koning en de hertog van Brabant zijn gisteren aan het paleis alhier aangekomen. Z. M. en Z. K. H., na aan verschillende personen audientie te hebben verleend, zijn des namiddags naar het kasteel van Laeken teruggekeerd. Des avonds is er onder het prezidentschap des Konings een ministerraad gehouden. Vervolgens heeft Z. M. ter audientie ontvangen den Baron von Siebach, minister van Saksen aan de hoven van Parijs en Brussel, den hertog d'Aremberg en den graaf Van der Straeten.

Heden heeft de Koning ons verlaten om zich naar Pruissen en Oostenrijk te begeven.

De koninklijke trein is ingevolge gegeven bevel, heden ochtend ten elf ure vertrokken van de zoogenaamde *snijding*, voorbij het noorder station.

De prinsen en prinsessen der koninklijke familie zullen het paleis te Brussel bewonen, tijdens de afwezigheid van Z. M., welke, naar men verzekert, omstreeks eene maand zal duren.

Men zegt dat vredesvoorstellen, officieus door Rusland gedaan en door de Duitsche mogendheden goedgekeurd, in verband zijn met de reis van den Koning der Belgen. Men voegt er bij, dat de gouvernementen van Frankrijk en Engeland dien stap niet zonder genoegen aanzien, hoewel zij er vreemd aan blijven. Wij deelen die berigten mede, zonder ze op eenigerlei wijze te waarborgen.

Volgens de *Indépendance* reist de Koning *in cognito* naar Zwitserland en Oostenrijk en wel tot aan het meer van Como.

Het is bepaald dat de Koning bij de opening der Kamers zal voorzitten.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		16 SEPT. 4½ u.	gebl.	18 SEPT. 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	$60\frac{15}{16}$	$60\frac{15}{16}$ à	$60\frac{15}{16}$	$60\frac{15}{16}$
Dito Dito	3 "	72⅝	72⅝ "	$72\frac{7}{16}$	$72\frac{7}{16}$
Dito Dito	4 "	91	$91\frac{1}{16}$ "	91⅛	$91\frac{1}{16}$
O. I. Leening 1844	4 "		"		
Amortisatie	3½ "		"		
Handel-Maatschappij	4½ "	123	122¾ "		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ "	100¾	100¾ "		
Dito Hollandsche dito			"		
Obligatiën	4½ "		80 "	80½	80½
Maatschappij van Weld.	4 "		"		
Aand. Ned. Bank.	"		"		
België, Certifikaten	2½ "		"		
Dito	2½ "		"		
Dito *Rothschild*	2½ "	49⅛	49 "		
Frankrijk, Obligatiën	3 "		"		
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans	1 "	18⅝	18⅝ "	$18\frac{11}{16}$	18⅝
Nieuwe	3 "		"		
Binnenlandsche	3 "	33⅛	33⅛ "	33¼	$33\frac{5}{16}$
Cert. Coup. Sp. Com.		5⅛	$5\frac{5}{16}$ "	5¼	
Amortisable Schuld			$3\frac{15}{16}$ "		
Portugal, te Londen	3 "	36⅞	36⅞ "	$36\frac{15}{16}$	
Dito Uitgestelde			"		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 "	100⅝	100¼ "	100⅝	
Dito A°. 1828—1829	5 "	100¼	100⅛ "	100¼	100⅛
Negot. 1831 en 1833	5 "		85⅞ "		
Nieuwe Engelsche	4½ "		87 "		
Negot. 1840	4 "		"		
Dito *Stieglitz*	4 "	76⅞	76¾ "		
Dito Nieuwe	4 "		"		
Certifikaten te Hamburg	5 "		"		
Inschr. op het Grootboek	6 "				
Dito Certifikaten	6 "		59⅞ "		
Polen, Obligatiën	4 "		68⅞ "		
Aandeelen 1835		141	141 "		
Oostenrijk, Metalliek	5 "	69⅛	69 "	$69\frac{1}{16}$	
Dito 1847	2½ "	35	34⅞ "	$35\frac{1}{16}$	
Dito 1851 en 1852	2½ "	35	34⅞ "	$35\frac{1}{16}$	
Dito Nieuwe	5 "	78¼	78⅛ "	$78\frac{5}{16}$	
Dito 1854	"	$78\frac{3}{16}$	$78\frac{1}{16}$ "	$78\frac{5}{16}$	$78\frac{1}{16}$
Weener Bank	5 "	71⅞	"		
Dito	4 "		60¾ "		
Aand. met Loting fl. 250			"		
Nieuwe dito 1854		*f* 241	"		
Pruissen	4½ "		"		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	"		3⅜ "		
Dito Orig.			$3\frac{1}{16}$ "		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 "		"		
Sardinië, te Londen	5 "		"		
Denemarken, dito	5 "		100 "		
Louisiana, te Londen	5 "		99⅞ "		
Brazilië	5 "		97⅛ "		
Dito 1848	5 "		97⅛ "		
Mexiko, te Londen £ 100	3 "	$23\frac{15}{16}$	$23\frac{15}{16}$ "	23⅞	
Dito Onbepaalde	3 "	$23\frac{15}{16}$	$23\frac{15}{16}$ "	23⅞	
Peru	4½ "		"		
Grenada, dito à £ 100	2½ "		"		
Dito Uitgestelde			6⅛ "		
Ecuador			"		
Venezuela, te Londen	3¾ "	28¾	"		
Dito Uitgestelde	1 "		"		
Thesaurie	5 "		"		

Er valt heden van onze fondsenmarkt volstrekt niets meldenswaardigs mede te deelen.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $56\frac{1}{16}$	Livorno	2/m.	*f* 38½
"	zigt	" 56½	Napels	"	" [illegible]
Bordeaux	2/m.	" 55¾	Petersburg	"	" 1,[illegible]
"	1/m.	" 55½	Weenen	6/w.	" 29½
Madrid	3/m.	" 240	Augsburg	"	" [illegible]
Cadix	"	" 240	Frankfort	"	" 99½
Seville	"	" 237	Hamburg	2/m.	" 35¼
Bilbao	"	" 238	"	zigt	" $35\frac{7}{16}$
Lissabon	"	" 40¾	Londen	2/m.	" 11,65
Porto	"	" 40½	"	zigt	" 11,75
Genua	2/m.	" 45¾	Rotterdam		" ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 52¼; 1840/1842 4½ pc. 90½; 1848 — — ; Spanje, 1 — 3 pc. 18¾; Binnenl. 3 pc. 33⅝; Romeinen 5 pc. 83½; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 72½.

PARIJS, 18 Sept. Fransche 3 pc. 74.70; 4½ pc. 98.00; 3 pc. Spanje 33⅛; id. 1 pc. 18⅞; Met. 5 pc. 85; Rom. Leen. 84¾.

LONDEN, 18 Sept. Consols 95¼; 3 pc. Spanje buitenl. 37¼; 1 pc. dito 18½; Comite-Bewijzen 5; Passive 4; 5 pc. Rusl. 98⅞; 4½ pc. dito 88½; 4 pc. Holl. 94; 2½ pc. id. 62; 5 pc. Sardinië 87½; Brazilië 101; 4½ pc. Peru 71; Gren. uitg. —; id. werk. —; 3 pc. Mexiko 24⅜; Turkije 3½; Ecuador —; Grieken (blaauw) —; Wissel op Amst —.—; 4 pc. Portugal —.

WEENEN, 18 Sept. Met. 5 pc. 85⅛; id. 4½ pc. 74; Bank-Aktien 1258; Wissel op Londen 11.27, Amst. —.—; Parijs 138, Goud 23½, Zilver 19½, Nieuwe Leening 97.

BERLIJN, 18 Sept. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 4½ pc. Rusland 83½; id. 5 pc. 98.

HAMBURG 18 Sept. Spanje 3 pc. 31¼; id. 1 pc. 17¾; Rusl 5 pc. 94½; 3 pc. Mexikanen 16⅝; Wissel op Amst. —.—; Londen korf —.—.

FRANKFORT, 18 Sept. 5 pc. Met. 72¼; 3 pc. Spanje binneal. 33½; id. 1 pc. $18\frac{9}{16}$; Wissel op Londen 3/m. 117¼; Amsterdam —; Parijs 93½; Weenen 101⅞.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.

Metalliek	*f* 25,35	a —	Pruissische	*f* 35⅛	a —
Napelsche	- 25,30	,, —	Spaansche	- 2,31	,, —
Div. in £St.	- 11,67½	,, —	Hamb. Russ.	- 35⅛	,, —
Eng. Russen	- 11,67½	,, —	Russ. in Z. R.	- 36	,, —
Fransche	- 55⅞	,, —	,, Pap. ,,	- —	,, —
Belgische	- 58⅞	,, —	Pools. in Fl.	26⅛	,, —

Coup. Spanje Buitenl. *f* 11 60.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,70	a	9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	»	5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,65	»	11,75
» Pistolen	» 9,50	»	9,60
Stukken van 20 Francs	» 9,35	»	9,45
Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn	9¾	à	10½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	»	1,78
Zilver 1000 à 980	*f* —,—	a	—,—
» 900 » 700	» 104,20	»	104,70

OBLIGATIËN 3 pCts. DENEMARKEN. — De rente dezer obligatiën, verschijnende 30 September, zal ten kantore van de heeren N. M. Rothschild en Sons te Londen worden betaald.

OBLIGATIËN BRAZILIË. — De coupons, verschijnende 1 October aanstaande, der leeningen, ten laste Brazilië, van 1824, 1825, 1829 en 1839, zullen alsdan bij de verschillende agenten worden betaald.

HANDELSBERIGTEN.

Per Overlandmail.

Batavia, 22 Julij 1854.

UITVOER. — Koffij. Alhier werden gedaan 200 picols Pamanoekan tot *f* 26,50 en circa 6000 picols Padang tot *f* 27,50 en *f* 27. Thans is nagenoeg niets meer ter plaatse. Nog werden alhier gedaan, leverbaar te Samarang, doch slechts successivelijk te ontvangen, 5000 picols Java tot *f* 25,25; te Samarang zelf houdt men op *f* 26 doch zonder koopers.

Suiker. De lage stand der rivieren belemmert den afvoer, zoodat dan ook, zoowel alhier als op de andere hoofdplaatsen van Java, het disponibele produkt zeer gering is. Ter plaatse is ons slechts den verkoop van 2000 picols tot *f* 13,75 [illegible] bekend geworden, terwijl te Samarang, 5000 picols à *f* 13,50 voor dit nommer werden genomen, en te Soerabaya 4000 pls. tot geheimen prijs omgingen. Slechts in September en later worden groote partijen ter markt verwacht.

Rijst. Van Indramayoe Tafel-Rijst werden 200 koyangs op levering voor Californie tot *f* 210 met zakken gekocht. Van gewone en blanke Java Rijst waren de afvoeren slechts zeer gering, en werden dan ook bij kleinigheden slechts 200 koyangs ongeveer afgedaan tot *f* 130 a 160 naar kwaliteit.

In Tabak is niets omgegaan; de oogsten Mala en Bauwono werden bij inschrijving te koop aangeboden, doch tot het gedane bod niet gegund zijnde, worden ze thans voor rekening der planters naar Holland gescheept.

Peper niet ter plaatse, noch in Zwarte-, Witte-, Lange of Staart. Te Samarang is het laatste artikel meer aangeboden en zoude men à *f* 63 kunnen koopen.

Indigo weder aangenamer, zijnde in de laatste dagen te Samarang zelfs afwijkende prima soorten met *f* 3 betaald, en blijven tot dien prijs koopers aanwezig.

Arak. Hiervan werden 60 leggers tot *f* 50 verkocht en blijft het artikel aangeboden; gebrek aan leggers weêrhouden echter verder transactiën.

Cassia Vera niet ter markt.

Gum Dammar zonder omzet; slechts kleine partijtjes inferieure kwaliteit zijn voorradig. Gum Benzoin zonder koopers. Gum Elastiek met veel kooplust; aanvoeren waren echter gering, zoodat slechts 400 à 500 picols tot *f* 46 à *f* 46.50 omgezet werden.

Huiden. Zoowel Koe- als Buffel- blijven veel vraag genieten, doch beide zijn niet anders dan op kontract verkrijgbaar; voor dadelijke levering wil men *f* 2.50 voor Buffel-Huiden betalen.

Omzettingen in Invoer-Artikelen zijn in de laatste 14 dagen geenszins belangrijker geweest, hebbende zich na de inkoopen van voor eene maand (die nog al belangrijk waren), zoo als jaarlijks het geval is, eene reactie vertoond, en voorziet men geene opkomende belangrijke vraag voor tegen het einde van Augustus.

Lijnwaden. Partikuliere huizen zijn slecht van Hollandsche Lijnwaden voorzien, en hebben de weinige houders hier en daar, eene kleine verhooging kunnen bedingen, doch alleen in Ge-

bleekt, blijvende Ongebleekt aangeboden, en in prijs dalende. De huidige noteeringen zijn als volgt: Gebleekt 5/4 *f* 5 à *f* 5.05, 6/4 *f* 5.85 à *f* 5.90, 7/4 *f* 6.40, Ruw 5/4 *f* 4.50 à *f* 4.60, 6/4 *f* 5.10 à *f* 5.15, 7/4 *f* 590 alles op 1/m. krediet, en de Gebleekte van het geprefereerde merk. Van Engelsche Maddapollams en Calicots hadden geene nieuwe toevoeren plaats, en blijven houders, in verhouding tot de prijzen voor Hollandsch fabrikaat langzaam afzetten. In Drills is bij ons weten niets omgegaan; men kan *f* 7.25 à *f* 7.50 op 1/m. als de prijs voor goede kwaliteit Hollandsch fabriekaat beschouwen. Satteens blijven te plaatsen. Gebleekte en Ongebleekte Longcloth gaan traag af, tot zeer lage prijzen, alleen goede kwaliteiten voor Batiken geschikt, blijven in eenige meerdere vraag. Cambrics verkoopbaar, hoewel niet boven *f* 5 voor goed N°. 24; ook naar N°. 30 en 36 is eenige vraag Jaconets in één doen. Gedamasseerd Neteldoek weder geheel zonder vraag en prijzen nominaal. Blaauwe Drills en Salempores onverkoopbaar. Orange Cambrics te plaatsen, zoo mede Brocades en Twills in de gezochte assortimenten Adrianapel Rood in een doen, doch met nieuwe indirekte aanvoeren van Engelsch fabrikaat. Adrianopel Gedrukt te plaatsen in nieuwe dessins. Gedrukte Katoenen nagenoeg zonder voorraad voor gezochte dessins; in de laatste maanden is belangrijk daarvan omgezet, zoo wel van nieuwe aanvoeren als van partijen reeds jaren in entrepot aanwezig. Voor het oogenblik is de vraag luttel, doch kan men eene verlevendiging daarvan bepaaldelijk tegen einde Augustus verwachten. Weefgoederen zijn, zoo mogelijk, nog flaauwer; uit de hand is naar ons weten geen enkele verkoop afgesloten, terwijl op iedere vendutie belangrijke partijen worden aangeboden, die tot iederen prijs worden gerealiseerd. Zoo onder anderen werden verkocht Rood en Rose Sarongs valsche kleur à *f* 14, Putjepow dito *f* 12 per corge, en andere soorten in verhouding. Batick Goederen blijven in dezelfde positie; goede, voor hier geschikte soorten blijven afgaande, doch partijen daar niet aan beantwoordende zijn nagenoeg tot iederen prijs onverkoopbaar, en is de voorraad daarvan in de eerste hand nog steeds hoogst belangrijk. Mule Twist met eenige vraag, doch Adrianopel Rood dito geheel verlaten, en tot nagenoeg iederen prijs verkocht, al naar mate de kleur; onder anderen werden afgedaan eenige partijen ongewilde kleur tot *f* 210 N°. 28, en konde superieure kleur Duitsch fabriekaat niet boven *f* 250 bedingen. Tafel- en Servetgoed onverkoopbaar ten zij tot zeer lage prijzen. Kousen en Sokken te plaatsen. Lakens blijven geheel verlaten; Flanel en Lasting verkoopbaar.

Metalen. Hoewel de voorraad van Zweedsch IJzer niet belangrijk is, gaat er weinig af, en kan men bijna geene verhooging bedingen. *Zweedsch IJzer* *f* 11.75 à *f* 12. Engelsch *f* 7.50 à *f* 8. Staal en Bladkoper zonder voorraad en gevraagd. Lood met zeer geringen voorraad. Blik overvoerd, niet hooger dan *f* 22 à *f* 23 aan te nemen. Spijkers aangenamer.

Provisiën. Boter zeer gedrukt en slechts enkele puike partijen konden à *f* 12.50 koopers vinden. Hammen iets lager, tot *f* 8 50 à *f* 9 werd afgedaan. Kaas *f* 6 à *f* 6.50. Andere provisiën te plaatsen, met uitzondering van provisiën in blik, waarvan de tweede hand alsnog ruim voorzien is. Meel zonder aanvoeren.

Dranken. Fransche fust en vatwijn, mits goede kwaliteit, te plaatsen; mindere kwaliteiten zijn traag afgaande. Hollandsche Kistwijn slecht te realiseren. Cognac met vernieuwde aanvoeren. Rijnwijn en Madera onverkoopbaar. Bier gezocht, mits geprefereerde merken. Seltzerwater, iets beter gesteld. Genever in groote flesschen a *f* 11,75 afgedaan; tot dezen prijs is slechts weinig te plaatsen. Azijn onverkoopbaar

Diversen. Aardewerk, hiervan zijn nog eenige der laatst aangevoerde partijen verkocht, voor het oogenblik is de tweede hand ruim voorzien, zoo mede van Glaswerk. Touwerk ontbreekt en zeer gezocht. Lijnolij en Menie langzaam afgaande. Loodwit iets meer gewild. Zweedsche en Koolteer zeer gezocht, zoo mede Arakleggers, doch geen dezer artikelen te bekomen.

Vrachten. De *Welhelmina Catharina* laadt, zoo hier als op de kust, eene kleinigheid Rijst à *f* 70 en verder Suiker à *f* 80 naar Rotterdam, met 55 legdagen. De *Gouverneur Generaal Rochussen* ligt aan op Rotterdam à *f* 65 voor Rijst, *f* 97 voor Arak, en *f* 85 voor ligte goederen. Te Soerabaija bedong de *Jan Schouten* voor Tabak *f* 65 en Suiker *f* 70, mits binnen 14 dagen aan boord zijnde; de *Timor* Suiker *f* 80 en Rijst *f* 70, met 50 legdagen, op drie plaatsen te laden; beide laatste schepen zijn voor Amsterdam bestemd. De *Hongkong* verzeilde naar Manilla en de *Black River Packet* naar Labouan en China.

Wisselkoers. Op Holland bij particulieren 105 pCt, en trekt het gouvernement niet boven 104 pCt. Op Londen gedaan 6/m. zigt *f* 11,45 en op 30/d. zigt *f* 11,62 ½.

Specie Koersen. Hollandsche Guldens met 4 pCt. agio betaald. Mexikaansche Dollars *f* 2,93 te vergeefs geboden. Souvereigns met minder vraag. Oude Ducaten gezocht.

ROTTERDAM, 18 Sept. De heden door de Nederl. Handelmaatschappij gehouden AFLOOP DER VEILING van 62,502 Kranjangs en Kanassers JAVA SUIKER, is als volgt afgeloopen:

N°.	Kr. en Kan.			N°.	Kr. en Kan.		
1 à 5.	— .	*f* —	*f* —	13.	3827. .	*f* 29½	*f* 30½
6.	460. .	„ 25¾	„ —	14.	4134. .	„ 30¼	„ 30¾
7.	1887. .	„ 25¾	„ 26½	15.	6729. .	„ 30	„ 32¼
8.	2630. .	„ 26½	„ 27	16.	19574. .	„ 30¼	„ 33¼
9.	1560. .	„ 27½	„ 27¾	17.	9985. .	„ 31½	„ 33¾
10.	770. .	„ 28¼	„ —	18.	2551. .	„ 32¼	„ 33
11.	2213. .	„ 28½	„ 29¾	19.	107. .	„ —	„ —
12.	2613. .	„ 29	„ 30	20.	— . .	„ —	„ —

N°. 3. 10 en N°. 5 39 Kranjangs.

Alles verkocht.

Meekrappen. Heden was tot vorige prijzen, eenige handel.

Uit de eerste hand zijn verkocht 24 v. Marijland Tabak per *Leila*, alsmede in veiling: 30 v. Sonborn per *Isabella*, van 24½ tot 28 cs. doorgaans de 26½ cs.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 18 Sept. Tarwe blijft steeds weinig ter veil en hebben benoodigden daardoor weder iets hoogere prijzen moeten besteden; verkocht: 130 ℔ o. witb. Poolsche *f* [illegible]; 128 ℔ o. b. dito *f* 443; 127 ℔ n. dito *f* 438; 130 ℔ o. Wismar, *f* 425; 130 ℔ Anclammer *f* 420; 129 ℔ Pommer *f* 400, 410; 134 ℔ dito *f* 440; 126 ℔ Marksche *f* 390; 125 ℔ Holst. *f* 385.

Rogge *f* 3 à 5 hooger met redelijken handel verkocht; 118, 120 ℔ n. Archangel *f* 250, 256; 120 ℔ n. Odessa *f* 262; 125, 128 ℔ Pommer *f* 280, 290; 119 ℔ Pruissche *f* 265.

Garst *f* 2 hooger. 110; 113 ℔ Deensche *f* 182, 188; 115 ℔ dito *f* 192; 100 ℔ n. Oldammer *f* 170.

Boekweit in een doen; 123 ℔ n. Amersfoorder en Nijkerker *f* 230; 120, 126 ℔ Holsteins. *f* 218, 238; 117 en 125 ℔ jar. dito *f* 196, 221.

Koolzaad. Vriesch 65½. Op 9 vaten Olie in April ek. 69½; Sept. en Oct. *f* 69½ ℒ. *Lijnzaad* prijshoudend: 108 ℔ Archangel *f* 327½; 112 ℔ Tarsus *f* 380. *Raapolie* op 6/w. *f* 41; Vliegend *f* 40; 1°. Mei ek. *f* 39¾; Oct, *f* 39¾, 40; Nov. en Dec. ek. *f* 39¾, ⅞. *Lijnolie* op 6/w. *f* 38¾; Vliegend *f* 37½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 42½; Vliegend *f* 41.

ROTTERDAM, 18 Sept. Tarwe. Puike Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. *f* 390, 405; Middelsoort *f* 360, 383; puike n. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1854 *f* 375, 390; Middelsoort *f* 315, 345; Blaauwe dito *f* 300, 330; Zomer dito *f* 315, 360. — 155, 160/2 ℔ jarige Pommer *f* 425, 435; 154/2 ℔ witbonte Poolsche *f* 435; 155/2 ℔ jarige dito dito *f* 460; 156/2 ℔ oude dito dito *f* 470; 160, 162, 163/2 ℔ nieuwe Bovenlandsche Ris *f* 425, 435, *f* 440; 160/2 ℔ nieuwe Bovenlandsche *f* 420. — Rogge. Zeeuwsche en Vlaamsche 1854 *f* 255, 270; Noordbrabandsche 1854 *f* 240, 252. — 142, 144, 145, 147/2 ℔ nieuwe Archangel *f* 245, 250, 254, *f* 255, 260; 152, 154/2 ℔ Anclammer *f* 300, 310. — Gerst. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter 1854 *f* 156, 174; dito dito 1853 *f* 156, 174; Zomer 1854 *f* 156, 165; dito 1853 *f* 150, *f* 159. — Haver. Zeeuwsche en Polder Korte 1854 *f* 113, *f* 128; Dito en dito Voeder 1854 *f* 93, 105. — Boekweit. N. Noordbrabandsche op 140 2 ℔ *f* 230, 232, *f* 235; jarige dito *f* 233; dito Rozendaalsche *f* 235; dito Rijn *f* 225; nieuwe Rijn *f* 225; Holsteinsche *f* 210, 215; Groninger Zand *f* 213; Oost-Vriessche Veen *f* 215, 220. — Boonen. Zeeuwsche Paardeboonen *f* 195, 210; Duiveboonen *f* 234, 249; Zeeuwsche Bruine *f* 360, 383. — Erwten. Zeeuwsche Blaauwe 1854 *f* 270, 293; dito groote *f* 270, 293; dito Witte *f* 255, *f* 278; dito Graauwe *f* 315, 345. — Kanariezaad prijshoudend. Noteren *f* 2½ a 10. — Bruin Mosterdzaad, *f* 19, 20, Geel dito *f* 17, 19 per Mud. — Raapkoeken *f* 76, *f* 80. Lijnkoeken *f* 110, 120 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 160, 163/2 ℔ Nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 430, 445, *f* 460. — Rogge. 145/2 ℔ nieuwe Archangel *f* 256; 143/2 ℔ dito dito *f* 250, 252; 145/2 ℔ Eupatoria *f* 255; 144/2 ℔ nieuwe Archangel te Schiedam *f* 252. — Gerst. 156/2 ℔ Liebau *f* 252. — Lijnzaad. 107, 108 ℔ Archangel *f* 345.

SCHIEDAM, 18 Sept. Rogge. Verkocht: 142/2, 144/2 ℔ Archangel *f* 245, *f* 250 1/m. — Gerst. 126/2 ℔ Libau *f* 252 6/w. — Moutwijn *f* 20,25; Jenever *f* 24,75 Amst. Proef *f* 26,-, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 18 Sept. *Suiker.* Van *Rauwe* zijn zoowel op levering als in loco, circa 4400 kisten Havana omgezet en van *Geraffineerd* 100 Tons Crushed.

Koffij. Tot vaste prijzen heeft men verhandeld 4233 balen Domingo.

Rijst. De vaste stemming blijft aanhouden. Op nieuw verkocht 500 balen ongepeld en 900 balen gepelde Aracan.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 18 Sept. L. A. J. Boulet, Adelaar, Batavia.

HELVOET, 18 Sept D. den Breems. Vereeniging, Cadix — Gisteren nog: J. W. Stuit, Margaretha Gesina, Trist.

BATAVIA, 23 Julij. Berk, Jacoba Christina, Amsterdam

UITGEZEILD:

SAMARANG, 2 Julij. Haacke, Alcyone, Nederl. — 12 Julij. Wiegman, Sphynx, Nederland.

STRAAT SUNDA, 6 Julij. Gersen, Lamina Elizabeth, Rott — 9 Julij Krije, Holland Trouw, Batavia naar Rotterdam.

PASSOEROEWAN, 24 Julij. Hoeksma, Gouv. Gen. Duymaar van Twist, Rotterdam

SOERABAYA, 6 Julij Van der Putte, Maria Elisa, Amst.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 19 Julij, op 6° 34' N. Br., 22° 45' W. L.: Graaf van Nassau, kapt. E Sanders, van Londen naar Sydney.

Cornelis Houtman, kapt. J. H. Rollman, van Liverpool naar dito.

Den 20 Julij, op 11° 43' N. Br., 24° 15' W. L. Anna en Elize, kapt. C. J. Jaski, van Amsterdam n. Batavia.

Den 22 Julij, op 11° 10' N. Br., 24° 2' W. L. Telegraaf, kapt. P B. Rulofs, van Amst. n. Batavia.

Den 17 Aug., op 12° 34' N. Br., 24° 43' W. L. Witte Cornelis zoon de With, kapt. T. van Rossen, van Rotterdam n. Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 17 Sept. in lading naar:

Keulen	F. Noll, Josephine.
„	H. Berns, Colln N°. 16.
Heilbron	B. Cohler, Forschrit.

Advertentiën.

(224) Op den 15 September 1854, overleed in den ouderdom van ruim 47 jaren, de Heer ALBERT BERNARDUS VAN COOTH, in leven Makelaar te Amsterdam.

Eenige kennisgeving.

---

(229) Primo November wordt gevraagd, in een stad plaats van Z. H., eene **WERKBODE**, van de R. C. Godsdienst, een burgerpot kunnende koken en van goede getuigschriften voorzien. Loon *f* **50**. Reflecteerende adressere zich met *franco* brieven onder het Nommer dezer advertentie, bij den Uitgever dezer Courant.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende werken verkrijgbaar:

F. X. DE FELLER. **Geschiedkundig Woordenboek**, of beknopte Levensbeschrijvingen van mannen die zich van het begin der wereld tot op onzen tijd door vernuft, begaafdheden, deugden, dwalingen of misdaden hebben beroemd of berucht gemaakt, 25 deelen in gr. 8°. Prijs in plaats van *f* 87.50 *f* 30.[illegible]

Journal des Prédicateurs, organe le plus complet de la chaire catholique, Sermons — Instructions Pastorales — Conférences, 4 vol. in 4°, avec les Portrets des meilleurs écrivains. Prix *f* 24 voor *f* 16[illegible]

Lectures Spirituelles, à l'usage des Ecclésiastiques, qui exercent le saint Ministère et des élèves des grands séminaires, par M. PERRODIN, Supérieur du grand séminaire de Bourg (Ain.) 4 vol. in 12°. . . *f* 3.[illegible]

La pureté du Cœur, par l'Abbé F. E. CHASSAY, 1 vol. in 12°. . . . . *f* 1.[illegible]

Maximes Spirituelles, pour la conduite des âmes, également utiles aux Directeurs et au Penitents. Par R. P. F. Guilloré de la C. de J., 3 vol. in 12° *f* 1.45

Le Chrétien Sanctifié, par de pieux exercices, par M. l'Abbé [illegible], 1 vol. in 12°. . . . . *f* 0.4[illegible]

Les quarante martyrs ou vie du bienheureux IGNACE D'AZÉVÉDO, prêtre de la Compagnie de Jésus *f* 0.7[illegible]

Le Prêtre et le Médecin devant la Société, par P.-J. C. DEBREYNE, 1 vol. in 12°. . . . . *f* 0.[illegible]

Dieu Seul, ou l'association pour l'intérêt de Dieu seul, par H. M. BAUDON, 1 vol. in 12°. . . . . *f* 0.[illegible]

L'union avec Notre Seigneur J.-C., dans ses principeaux Mystères pour tout le temps de l'année, par le P. Jean-Baptiste Saint-Jure, de la compagnie de Jésus, 1 vol. in 12°. . . . . *f* 1.[illegible]

De la Connaissance et de l'amour du Fils de Dieu N. S. Jésus Christ, par le P. J.-B. Saint Jure, 3 vol. in 8° . . . . *f* 5.0[illegible]

L'Homme Réligieux, par le R. P. J.-B. Saint-Jure, 2 vol. in 8°. . . . . *f* 2.5[illegible]

Vie de la Sainte Vierge, d'après les Méditations d'Anne-Cathérine Emmerich. Traduite de l'Allemand par E. DE CAZELÈS, vic-gen. de Montauban, 1 vol. in 8°. . . . . *f* 1.[illegible]

---

(212) H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft heden verzonden:

Eene uiterst volledige, zeer naauwkeurige en goedkoope Uitgaaf, van

DE STAATSWETTEN,

VAN NEDERLAND.

In 32°. formaat. (Miniatuur-Uitgaaf). Gebonden in linnen à *f* [illegible].50.

INHOUD: 1°. De Grondwet van 1848. 2°. De Kieswet. 3°. De provinciale Wet. 4°. De Wet, houdende verdeeling der Provincie in Kiesdistricten ter benoeming van Leden der Provinciale Staten. 5°. De Gemeentewet. 6°. De Wet tot verzekering der uitvoering van sommige voorschriften van Plaatselijke Verordeningen. 7°. De Vreemdelingenwet. 8°. De Wet ter uitvoering van art. 7 der Grondwet (Nederlanderschap en Naturalisatie). 9°. De Wet ter uitvoering van art. 8 der wet van 28 Julij 1850 (*Stbl.* n°. 44) (regt voor brieven van naturalisatie). 10°. De Wet tot regeling van het Regt van Enquête. 11°. De Wet op de Onteigening. 12°. De Wet tot regeling der Jagt en Visscherij. 13°. De Wet op de electro-magnetische Telegraaph. 14°. De Wet tot regeling der afkondiging van algemeene maatregelen van inwendig Bestuur van den Staat. 15°. De Wet betreffende de burgerlijke Pensioenen. 16°—22°. De Wetten betreffende de Bevordering, het Ontslag en de Pensioenen bij de Zee- en Landmagt. 23°. De Wet tot regeling van het Pensioen der Militaire Leden van het Hoog Militair Geregtshof. 24°. De Wet betreffende het verleenen van Pensioenen aan mindere Geëmploijeerden enz. bij inrigtingen van [illegible]. 25°. De Wet op de Kerkgenootschappen. 26°. De Wet omtrent het Bouwen [illegible] nabij vestingwerken. [illegible] De Armenwet.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.